

Hvordan oppfylle krav til sikring av maskiner?

Det er mange som lurer på hvilke krav som gjelder for sikring av manuelle verkstedmaskiner. Her er en innføring i hvilke regler som gjelder og hvordan du kan sørge for å oppfylle kravene til sikring av dreiebenker, fresemaskiner og boremaskiner.

Det er **Arbeidsmiljøloven** som setter premissene for hvilke sikringstiltak som må gjøres på arbeidsplassen. I § 4-4, punkt 3 står det slik: **«Maskiner og annet arbeidsutstyr skal være konstruert og ha nødvendige verneinnretninger slik at arbeidstaker er vernet mot skader.»**

Og i punkt 5 i samme paragraf står det at Arbeidsdepartementet kan «i forskrift gi nærmere bestemmelser om gjennomføringen av kravene». Det har departementet gjort ved å utarbeide «Forskrift om utførelse av arbeid» -- og denne forskriften ble oppdatert fra 1. januar 2013. **For verksteder og produksjonsbedrifter, både små og store, er det spesielt § 10-13 «Fare i forbindelse med bevegelige deler» som er viktig:**

«Dersom det er mulighet for at arbeidstakerne kan skades på grunn av fysisk kontakt med arbeidsutstyrets bevegelige deler, skal arbeidsutstyret utstyres med vern eller verneinnretninger som hindrer adgang til faresonene, eller som stanser de farlige delenes bevegelse før det gis adgang til faresonene.»

• **Hva betyr dette?** Kort oppsummert betyr dette at både gamle og nye maskiner bør ha beskyttelse over, foran eller rundt bevegelige deler. Sikringen bør være tilpasset den enkelte maskin og når deksel åpnes, kutte strømtilførselen automatisk, slik at roterende del stanser. I tillegg bør det være en lett tilgjengelig stoppknapp.

• **Hvordan kan manuelle og gamle maskiner sikres slik at lovens og forskriftens krav oppfylles?**

§ 10-13 beskriver konkret hvilke krav som må oppfylles:

«Verneinnretninger skal:

- a) ha en robust konstruksjon
- b) ikke forårsake noen ekstra fare
- c) ikke lett kunne flyttes eller settes ut av funksjon
- d) være plassert i tilstrekkelig avstand fra faresonen
- e) ikke hindre oversikten over arbeidsutstyrets arbeidsoperasjon mer enn nødvendig
- f) ikke være til hinder for nødvendig arbeid som montering, skifting av deler og vedlikehold. Atkomsten skal være begrenset til det område der slikt arbeid skal utføres, og om mulig, uten at vern eller verneinnretninger blir fjernet.»

• **LTS Maskin har utstyret som oppfyller disse kravene. Våre sikkerhetsdeksel kan enkelt tilpasses alle manuelle maskiner som har roterende deler.**

Målet er å sikre at en unngår at personskade. Sikkerhetsdeksel fra Tecno Piu, vår italienske leverandør, er solide, enkle å betjene og lett å installere. LTS Maskin leverer god kvalitet til en rimelig pris. Se: <http://www.ltsaktiv.no/categories/sikkerhetsdeksel-og-utstyr>

Ta kontakt med oss for info om hvilke løsninger som kan sikre at din bedrift oppfyller forskriftens krav til sikkerhet på arbeidsplassen.

Her er kopi av de mest relevante paragrafene:

• Arbeidsmiljøloven:

§ 4-4. Krav til det fysiske arbeidsmiljøet

(1) Fysiske arbeidsmiljøfaktorer som bygnings- og utstyrmessige forhold, inn klima, lysforhold, støy, stråling o.l. skal være fullt forsvarlig ut fra hensynet til arbeidstakernes helse, miljø, sikkerhet og velferd.

(2) Arbeidsplassen skal innredes og utformes slik at arbeidstaker unngår uheldige fysiske belastninger. Nødvendige hjelpemidler skal stilles til arbeidstakers disposisjon. Det skal legges til rette for variasjon i arbeidet og for å unngå tunge løft og ensformig gjentakelsesarbeid. Ved oppstilling og bruk av maskiner og annet arbeidsutstyr skal det sørges for at arbeidstaker ikke blir utsatt for uheldige belastninger ved vibrasjon, ubekvem arbeidsstilling o.l.

(3) Maskiner og annet arbeidsutstyr skal være konstruert og ha nødvendige verneinnretninger slik at arbeidstaker er vernet mot skader.

(4) Innkvartering som arbeidsgiver stiller til rådighet for arbeidstaker skal være forsvarlig utført, innredet og vedlikeholdt. Eventuelle husordensregler skal fastsettes i samråd med representanter for arbeidstakerne.

(5) Departementet kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om gjennomføringen av kravene i denne paragraf og kan herunder bestemme at reglene skal gjelde for utleiere av lokaler o.l.

For mer info se hele loven på Lovdata.no:

http://lovdata.no/dokument/NL/lov/2005-06-17-62/KAPITTEL_1#%C2%A71-3

• Forskrift for utførelse av arbeid:

§ 10-4. Informasjon til arbeidstakerne om sikker bruk av arbeidsutstyr

Arbeidsgiver skal sørge for at det blir gitt nødvendig informasjon om sikker bruk av det arbeidsutstyr som arbeidstakerne settes til å arbeide med.

Arbeidsgiveren skal særlig sørge for at arbeidstakerne får løpende informasjon om

- a) farer de er utsatt for ved å bruke arbeidsutstyret, blant annet farer ved uregelmessigheter som kan oppstå
- b) hvilke forholdsregler de erfaringsmessig må ta ved bruk av arbeidsutstyret
- c) farer som skyldes arbeidsutstyr i nærheten
- d) farer som skyldes endring av arbeidsutstyr i nærheten.

§ 10-8. Start og stopp av arbeidsutstyr

Arbeidsutstyr skal bare kunne startes ved en tilsiktet bruk av en betjeningsinnretning som er beregnet for det.

Det samme skal gjelde ved:

- a) ny igangsetting etter en stans, uansett årsaken til stansen,
- b) styring av en vesentlig endring i driftsforholdene, f.eks. hastighet, trykk osv., med mindre en slik ny start eller endring ikke innebærer noen fare for utsatte arbeidstakere.

Kravet i foregående ledd gjelder ikke for automatisk arbeidsutstyr dersom ny start eller endring i arbeidsforholdene inngår som en del av den normale arbeidsoperasjonen.

Arbeidsutstyr skal være utstyrt med en betjeningsinnretning som gjør det mulig å foreta fullstendig og sikker stans.

Hver arbeidsplass skal være utstyrt med en betjeningsinnretning som kan stanse noe eller alt arbeidsutstyr avhengig av farens art, slik at arbeidsutstyret er sikkert.

Stoppordren til utstyret skal ha prioritet fremfor startordren. Når arbeidsutstyret eller de farlige deler av det er stanset, skal energitilførselen til disse drivinnretningene være avbrutt.

§ 11-1. Plassering, oppstilling og sikring av arbeidsutstyr

Arbeidsutstyr skal installeres og plasseres på en slik måte at det gir full trygghet både for arbeidstakerne som bruker arbeidsutstyret og andre arbeidstakere.

Maskiner og tilhørende utstyr skal innrettes og oppstilles slik at det ikke oppstår brannfare ved bruk.

Det skal også iverksettes tiltak slik at bruk kan skje farefritt og uten uheldige belastninger.

§ 12-4. Krav om systematisk kontroll og vedlikehold av arbeidsutstyr og anlegg

Det skal alltid være rutiner for systematisk kontroll og vedlikehold av:

- nødvendig og egnet sikkerhetsutstyr slik at det til enhver tid er klart til bruk og i funksjonsdyktig stand

For mer info se hele forskriften på Lovdata.no:

http://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2011-12-06-1357/KAPITTEL_3#KAPITTEL_3

Her er kontaktinfo for LTS Maskin AS:

Adresse: LTS Maskin AS, Lone Bru, 5282 Lonevåg

Telefon: 56 39 12 00 **Epost:** ltsaktiv@online.no

Lenke til vår nettside: www.ltsaktiv.no

Dersom du har spørsmål eller forespørsel, ring eller send oss en epost.

Velkommen til en god maskinprat!

